

TURAI HIRLAP

KÖZÉLETI HAVILAP

1994 JÚLIUS

Nyár

Aranyos lapály, gólyahír,
áramló könnyűségű rét.
Ezüst derűvel ráz a nyír
egy szellőcskét és leng az ég.

Jön a darázs, jön, megszagol,
dörmög, s a vadrózsára száll.
A mérges rózsa meghajol -
vörös, de karcsú még a nyár.

Ám egyre több lágy buggyanás.
Vérbő eper a homokon,
bóbiskol, zizzen a kalász.
Vihar gubbaszt a lombokon.

Ily gyorsan betelik nyaram.
Ördögszekéren hord a szél -
csattan a menny és megvillan
kék, tünde fénnel fõnn a tél.

József Attila

Tartalom a teljesség igénye nélkül:

A Képviselő-testület június 27-i ülése.----DIGITEL tájékoztató.----Tájékoztató földügyekben

Az Önkormányzat 4 éves tevékenysége---Gazdasági kamarákról----Iskolaszék---Sport

A KÉPVISELŐ-TESTÜLET ÜLÉSEIRŐL

Soronkívüli testületi ülés volt 1994. június 15-én este 19 órakor, a következő napirendi pontokkal:

1. Tura-Galgahévíz szennyvízcsatorna hálózat építésére benyújtott pályázatok elbírálása.
2. A Sportkör támogatásának ügye.
3. A II. világháborús emlékmű elhelyezése.
4. A gyermekek táborozásához anyagi támogatás nyújtása.

Az első napirendi ponttal kapcsolatban Dolányi Mihály elmondta, hogy 12 pályázó nyújtott be ajánlatot a kivitelezésre. Az értékeléssel a Településfejlesztési Bizottság és a HIDROCOOP Egyesülés külön-külön foglalkozott, majd egyeztettek álláspontjukat. A kidolgozott javaslatban 3 pályázat szerepelt esélyesként. Ezt követően közös Fejlesztési bizottsági ülésen sokféle szempontot figyelembe véve kerültek megvizsgálásra a pályaművek. Az előzmények ismertetése után röviden bemutatta a 12 pályázatot, s az eredetileg javasolt három pedig részletesen. A hosszas elemzés után a testület elfogadta a Településfejlesztési Bizottság javaslatát és a KOZMŰ-TEAM Kft.-t bízta meg a beruházás kivitelezésével.

A Sportkör pénzügyi helyzetével ebben az évben már többször is foglalkozott a testület, s eleget tett a növekvő igényeknek. Jelenleg 150 eFt/hó támogatást kap a TKSZ. A képviselők közül többen kifogásolták az egyesület gazdálkodását és javasolták, hogy beszámolót kell kérni a klub vezetőségétől. Ugyanakkor az eredményeiket elismerte a testület és egyhangú volt az álláspont arról, hogy kérésüket méltányolni kell.

A II. világháborús emlékmű elhelyezésére eredetileg a Kónya-tó melletti park volt kijelölve, de az elmúlt idő alatt jobb javaslat merült fel, ezért a kérdés felülvizsgálatra került. Többen is javasolták, hogy a Kaszinó térre kerüljön az emlékmű, ahol "képileg beleilleszkedik ebbe a környezetbe, a teret is lezárja". "Ez a tér a kiszélesedő két úttal jó rálátást biztosít az emlékműre, és elegendő hely van az esetleges ünnepség megtartására." A testület elfogadta az új helyszínt.

Végül döntés történt arról, hogy az önkormányzat támogatja a turai cserkészek és ifi hittanosok táborozását, a Hagyományörzők Galga-Expedícióját, valamint az országos versenyen kiemelkedő helyezést elért tornászok üdülését.

* * *

A munkaterv szerinti ülés 1994. június 27-én, hétfőn 9 órakor kezdődött. Napirend:

1. Az 1993/94-es iskolai tanév értékelése. Az 1994/95-ös tanév előkészületei.
2. A Szociális Otthon melletti orvosi rendelő megépítésére benyújtott pályázatok elbírálása.
3. Általános és Speciális Szakiskola igazgató vezetői pótlékának megállapítása.
4. A község háza felújítási munkáinak látványtervezői és a II. világháborús emlékmű pályadíjának megállapítása.
5. Az egészségügy helyzete.
6. Egyéb.

Az első napirendi ponthoz Erdélyi Ágnes mb. igazgató készítet irásos anyagot, amelyet az Iskolaszék és az Oktatási Bizottság előzetesen megvitatott és elfogadásra javasolt. Erdélyi Ágnes szóbeli kiegészítésében részletesen ismertette az elmúlt évben elért tanulói eredményeket, valamint az egyes részterületeken az elmúlt félévben történt változásokat.

Seszták Sándor (július 1-től iskolaigazgató) az Aszódi zeneiskolával folytatott tárgyalásairól tájékoztatta a testületet. Várhatóan féltagozattal indul az oktatás, de esély van a bővítésre, mindent megtesz az előbbel lépés érdekében. Szeretné bevezetni az alsótagozatosak számítógép oktatását. Sajnálatait fejezte ki azért, hogy Erdélyi Ágnes lemondott az igazgatóhelyettesi funkciójáról; utódjának Petrovics Sándornét kérte fel. Felvetette a pedagógusok "F" kategóriába való sorolásának igényét is Elmondta, hogy ez bár kb. 250 eFt lenne évente egy főre, meg kell adni ezt az elismerést

a pedagógusoknak

Köles Tiborné, az Iskolaszék elnöke rövid tájékoztatót adott a testület munkájáról, majd az igazgatói beszámolót értékelte. Szükségesnek tartja az iskolában a szakmai munka folyamatos ellenőrzését, értékelését, de előbb ennek a módját ki kell dolgozni. Elmondta, hogy az Iskolaszék foglalkozott az "F" kategória ügyével is. A pedagógusok nem sérelmezik, de nagyon szeretnék az "F" kategóriába sorolás lehetőségét a jó pedagógusok számára. Kérte, hogy az önkormányzat vizsgálja felül az ezzel kapcsolatos álláspontját.

Az Oktatási Bizottság elnöke megköszönte Erdélyi Ágnes vezetői munkáját igazgatói megbízatása június 30-ig szolt. Nagyon nehéz időszakban vállalt (ismét) vezetői funkciót, s az elmúlt egy évben - a vezetése alatt - sok pozitív változás történt s igen sok szép eredmény született az iskolában. Javasolta, hogy a Polgármesteri Hivatal Műszaki Csoportja kezdje meg a szükséges előkészületeket az új iskolaépület tervezésére. Az épületnek 1996. augusztusig kell felépülnie. Ezzel kapcsolatban szükség lenne az Általános Rendezési Tervre (ART), de az sajnos még nincs készen. Egyben kérte a képviselőket, hogy írják le javaslataikat a bizottság által készített "Kulturális és közművelődési koncepció" c. anyaggal kapcsolatban.

A Képviselő-testület elfogadta az iskoláról szóló beszámolót, döntött az új igazgató vezetői pótlékáról, majd értékelte a Szociális Otthon melletti orvosi rendelő megépítésére benyújtott pályázatokat. A három pályázat közül a Házt Házt Alapítvány által benyújtott anyag elutasításra került a magas árajánlat miatt, két vállalkozó közel hasonló pályázatot nyújtott be, ezért a kiválasztás jogát a polgármesterre ruházta át a testület.

A község háza felújításának látványtervezői munkáját Kálna Tibor végezte. Az épület komplex külső-belső felújítási munkálatait - esztétikai szempontból - irányította és kísérte figyelemmel több éven keresztül. Ezért a testület 25 eFt-al köszönte meg tevékenységét. Az összegről Kálna Tibor lemondott, felajánlotta a két óvodának és a bölcsődének játékvásárlásra.

Délután az egészségügy helyzete volt napirenden, amelyről a turai háziorvosok (Dr. Duliskovich Tibor, Dr. Baka Gyula, Dr. Vészi Zsuzsa és Dr. Szabó Csaba) tartottak részletes beszámolót. A legtöbb észrevétel az ügyelettel kapcsolatban hangzott el. Ahol átfedést kellene biztosítani, hogy legyen szakápoló legalább nyolc óráig, hisz az orvosnak sokszor lakásra kell menni a beteghez, nincs a rendelőben. Nem megfelelő az ügyelet díjazása, az orvosok 680 Ft-ért ügyelnek. Megosztották a vélemények a műszerellátás tekintetében, a többség jónak ítélte. Kifogásolták, hogy gyakran változnak az ügyelő szakápolók.

Tóth István polgármester elmondta, hogy csak egy ügyeletes nővér van státuszban, a szakrendelés beindításával ezen változhatni lehet. Többször volt már szó arról, milyen szakrendelést lehet beindítani de a döntéshez a szakmának kell véleményt mondani. A mentősek belépése az ügyeletbe szakmai segítséget jelentett. Kérte, hogy az orvosok a készenléti ügyeletet az ügyeleti rendelőbe tartsák.

A műszerellátás javítása érdekében a "MEDICOR a Magyar Egészségügyért Alapítvány" által kiírt pályázat benyújtását a testület jóváhagyta. A Képviselő-testület hozzájárult Dr. Duliskovich Tibor ügyvezető háziorvos, valamint Dr. Szabó Csaba házi gyermekorvos, tevékenységük vállalásai formában történő ellátásához.

A bíróság döntése szerint a gyógyszerári vállalatok önkormányzati tulajdonba kerülhetnek. A képviselő-testület úgy döntött, hogy a helyi gyógyszerterület saját tulajdonba kerül, a privatizációról később születik döntés.

Módosította a testület a 13/1993. számú, a szociális ellátásról szóló rendeletét. Ezután a hivatalkai teherként bejegyezhető a rendszeres szociális segély az abban részesülőknek; közmunkára lehet bevinni a munkanélkülieket, esőkkéntesre került az ápolási díj mértéke.

Vásárlási kérelem érkezett a vásártér melletti terület egy telkére. Ezen terület az elképzelés szerint iparterületnek lesz kijelölve, melyre most készült el a Részletes Rendezési Terv (RRT), de még nincs meg a szakhatósági engedélyezés s a Képviselő-testület sem hagyta jóvá. Majd az elfogadás után dönt a testület, hogy pályázat útján eladásra kerülnek a telkek, vagy csak hirtelenségbe lesznek adva.

A Képviselő-testület a Magyar-Román Humanitás Alapítványt egyszeri, 6000-Ft összeggel támogatja.

K.J.

DIGITEL TÁJÉKOZTATÓ

A DIGITEL-2001 Rt., a koncessziós pályázat nyertese: A DIGITEL-2001 Rt.-t 1992. november 18-án alakította meg 40 önkormányzat azzal a céllal, hogy a 27 és 28 (váci és gödöllői) primer körzetekben telekommunikációs (telefon és kábeltévé) hálózatot hozzon létre és üzemeltessen. 1993. március 17-én kerültünk kapcsolatba hálózat építés és tervezés tekintetében a TAL-KASHTI Ltd. céggel, mely cég vállalta a szakmai háttér biztosításán túl az egész project teljes finanszírozását. Feltétel volt, hogy amennyiben a DIGITEL-2001 Rt.-t alkotó önkormányzatok egyetemleges készfizetői kezességet vállalnak, úgy az izraeli partner a finanszírozást még a Koncessziós Pályázatot megelőzően megkezdi. Későbbiekben a TAL-KASHTI átalakult: a GILTEK Ltd. megvásárolta a KASHTI üzletrészt, így a továbbiakban TAL-GILTEK Ltd. néven szerepelt a cég, amely felvállalta a megkötött alapszerződés, majd a többszöri módosítások feltételeit, ugyancsak vállalva, a project szakmai és pénzügyi finanszírozását még a Koncessziós Pályázat előtt. Időközben az önkormányzatok kezdeményezésére a KHVM koncessziós pályázatot írt ki a helyi közcélú távbeszélő hálózatokon történő szolgáltatás nyújtására. A Koncessziós pályázatot a management elkészítette és benyújtotta, amely pályázat alapján a DIGITEL-2001 Rt. mindkét körzetben nyertesnek bizonyult. Mint pályázat nyertes, a DIGITEL-2001 Rt. 1994. március 30-án a Miniszterrel Koncessziós Megállapodást kötött. Ebben rögzítésre került a pályázatban és a viszont ajánlatban tett vállalás, ami gyors és hatékony megvalósítást ígér mindkét területen. A pályázatban tett megvalósítási ütemezés izraeli partnerünkkel egyeztetve történt, mely egyértelműen előnta a megvalósításhoz szükséges pénzügyi fedezetet 1994. és 1995. évre. A Koncessziós megállapodás aláírásához a Miniszteriumnak és annak jogi képviselője - Sarkadi és Tsa. Ügyvédi Iroda - szükségesnek látta - lévén a TAL-GILTEK Ltd. 60.000 sékeles (kb. 25.000 US dolláros) tőkéjű cég - a pályázatban beharangozott szakmai partner, az izraeli nemzeti távközlés szolgáltató BEZEQ Ltd. valamint a TAL KVALIM és a GILTEK Telecommunications, mint garantőrök bevonását. Hosszas vita után, mivel a TAL-GILTEK Ltd. nem kívánta bevonni a szerződésbe a BEZEQ Ltd.-t és egyéb garanciákat sem tudott vállalni, a koncessziós megállapodás a DIGITEL-2001 Rt. azzal a feltétellel írta alá, hogy a garanciális tételeket a Koncessziós Szerződés aláírásakor utólag kell biztosítani. Ezt követően került sor a DIGITEL-2001 Rt. Közgyűlésére, melynek napirendjén a 1993. év lezárására és az 1994-es pénzügyi terv elfogadására és a DIGITEL-2001 Rt. Koncessziós Társasággá történő átalakulása szerepelt. Ezen a közgyűlésen a 40 önkormányzat, mint az Rt. 51 %-os tulajdonosa és a TAL-GILTEK mint 49 %-os tulajdonos vett részt. Az önkormányzatok szükségesnek látták, hogy a TAL-GILTEK megfelelő biztosítékot adjon a project megvalósításához, a vállalat ütemezés szerinti finanszírozást biztosítsa, mielőtt a szindikátusi szerződés szerinti kiemelt jogosítványokat a Közgyűlés a TAL-GILTEK Ltd. részére biztosítaná. A TAL-GILTEK ezeket a garanciális tételeket nem tudta (vagy nem kívánta) megadni, mire a Közgyűlés olyan határozatot hozott, hogy a DIGITEL-2001 Rt. Igazgatósága mindent tegyen meg a Koncessziós Szerződés aláírása végett, keressen megfelelő partnert és azzal hozzon létre koncessziós társaságot, aki szakmailag és pénzügyileg a projectet a koncessziós pályázatban tett megvalósítási ütemezéssel tudja biztosítani. Ezzel egyidejűleg kimondta a közgyűlés, hogy nem alakult át koncessziós társassággá, egyben utasítja az Igazgatóságot, hogy a TAL-GILTEK Ltd.-vel fennálló szerződéseket mondja fel. A koncesszió társaság megalakulása. Az említett közgyűlési határozat alapján, az Igazgatóság több potenciális szakmai befektetővel kezdett tárgyalást, amelynek eredményeképpen kerül sor a koncessziós társaságnak a francia CG SAT céggel történő megalakítására, majd a koncessziós szerződés

aláírására. Neve DIGITEL Koncessziós Társaság. Ebben a társaságban a magyar többség (50,2 %) megtartása mellett 20 %-kal vesz részt a DIGITEL-2001 Rt. (melynek továbbra is rész tulajdonosa a TAL-GILTEK Ltd.), 40 %-ban a területi önkormányzatok és ugyancsak 40 %-ban a CG SAT. (Mivel tapasztalatunk alapján a TAL-GILTEK-ben résztvevő GILTEK a kábeltévézési szakmában tekinthető szakmai partnernek, így a mintegy 10 %-os részvétele összhangban van a projectben megvalósítandó telefon és kábeltévézési részarányával.) A CG SAT a szegedi és szentesi primer körzetekben már szervezett szolgáltatási jogosultságot.

DIGITEL-2001 Rt. kapcsolata a sajtóban megjelent zsarolási ügygel. A koncessziós pályázat benyújtását követően, a viszont ajánlat leadása előtti héten, Fazokas úr képviselői megkeresték a DIGITEL-2001 Rt.-t és azt az "ajánlatot" tették, hogy ha a cég fizet 2 millió USA dollárt, úgy biztosan megnyeri mindkét primer körzetben pályázatot, amennyiben viszont nem fizet biztosan el fogja azt veszíteni. Nemcsak az "ajánlat" tartalma, hanem annak módja is olyan arcpirító volt, hogy a DIGITEL-2001 Rt. a rendőrséggel karöltve, megtette a szükséges ellenlépéseket a meglehetősen kényes zsarolási helyzet megoldására. A rendőrség előkészített akciója eredményeképpen, Linget és Fazokast a bizonyítékként szolgáló, preparált pénzzel együtt letartóztatták és megkezdtek a vizsgálatot ellenük. A rendőrség kérésére a DIGITEL-2001 Rt. semmilyen, az esettel kapcsolatos nyilatkozatot vagy közleményt nem tett közzé a mai napig. Most úgy ítéljük meg, hogy a közvéleményt tájékoztatnunk kell a valóságos történésekről, ezzel is eloszlatva azokat a téves feltételezéseket, amelyek az időközben kiadott újságcikkek alapján felmerülhettek. Újra azt tudjuk hangsúlyozni, hogy ez számunkra zsarolási ügy, amelyben jogszerűen és etikusan csak úgy lehetett eljárni, ahogy azt mi tettük. Egyidejűleg szeretnénk kijelenteni, hogy csakúgy, mint eddig, ezután sem kívánunk semmilyen - az ügyvel kapcsolatba hozott - politikai manőverben segídezni vagy ilyenben résztvenni.

DIGITEL 2001 RT.

Közmeghallgatás volt Turán

Számos hallgatóság előtt került sor 1994. június 24-én a választás előtti közmeghallgatás megtartására. Tóth István polgármester a bevezető után köszönőtet fejezte ki a községnek, a Képviselőtestületnek, a bizottsági tagoknak, és nem utolsó sorban családjának, akik lehetővé tették, hogy sokszor éjszakába nyúlóan szolgálja a községet.

Elmondta, hogy 1990-ben új államigazgatási rendszer került bevezetésre, mely Európa egyik legdemokratikusabb rendszere lett.

Új normatív rendszer lépett életbe. A fejkvóta rendszerben támogatják az iskolákat, óvodákat. A gazdálkodást úgy tette lehetővé, hogy a pénzek elosztását a képviselőtestület hatáskörébe utalta.

A szociális törvény lehetőséget adott a nehéz életkörülmények között élők megsegítésére. A megélhetést segítve, a négy év alatt nem került adó sem bevezetésre. Az időskorúaknak - korlátozott számban - étkeztetést biztosított a hivatal. Két szociális gondozó segít ebben a munkában.

A közterületek sikerült elfogadhatóvá tenni. Megszüntetésre kerültek az ásott kutak, az árkok létesítésével megoldódott a belvíz elvezetése. A fejlesztések befejezése után fog sor kerülni az utak építésére.

Megszervezésre került a községben z intézményes szemétszállítás. Sikerült a vásártér áthelyezését is megoldani.

Kevésbé látványos dolog volt, hogy a vízmű 11 község üzemeltetésébe került. A biztonság és védelem érdekében vagyonvédelmi csoport működik a községben. A földrendezés Turán rendben zajlott.

(folytatás a 13. oldalon)

Az önkormányzati és a Képviselőtestület közel 4 éves tevékenységének az értékelése. A következő képviselőtestületnek átadandó feladatok. (Tömörítve)

Tanács-önkormányzatok:

A rendszerváltás előtt a helyi tanácsi szervezetek alá voltak rendelve a megyének. A megye gazgatta a településeket. Közvetítette a központi elvárásokat, pénzelosztó és személyzeti hatalmat gyakorolt a helyi települések felett. Az önkormányzati rendszer bevezetésével az alá-fölrendeltségi viszony megszűnt. Egymástól elválasztott feladat és hatáskörökkel rendelkeznek, de a helyi önkormányzatoké sokkal szélesebb. A tanácsrendszerrel eltérően nem csak azt tehetik, amire a központi hatalom kifejezetten felhatalmazta. Széles feladat és hatáskörüket részben maguk alakítják önként vállalt közügyeikkel, részben pedig a törvényalkotó határozza meg a kötelezően megoldandó feladataikat. Új vonás, hogy önként vállalt feladatkörben az önkormányzat bármit megtehet ami jogszabályt nem sért. Önkormányzati ügyekben meghatározó, hogy döntési jog a képviselőtestületet, átruházott jogkörökben a polgármestert, bizottságot illeti meg. Az önkormányzati törvény a helyi igazgatási szervnek és a jegyzőnek nem adott döntési jogot, meg átruházott jogkörben sem. Az igazgatási apparátus fő feladata, hogy az önkormányzat döntéseit előkészíti és végrehajtja. Ez által a helyi hivatalt megfosztották korábbi önálló jogi személyiségétől. Más a helyzet azonban az államigazgatási hatósági ügyekben. Az önkormányzati törvény úgy rendelkezett, hogy a polgármester a jegyző útján irányítja a hivatalt, a jegyző pedig vezeti az egységes hivatalt, megszervezi annak munkáját. A polgármester önkormányzati érdekek és döntések alapján irányít. A jegyző hivatal munkájában a szakszerűséget, a jogszerűséget képviseli, kíséri figyelemmel. Az államigazgatási hatósági ügyek nagy részének elsőfokú intézése az önkormányzatok jegyzőinek kivételes esetben polgármesterek, vagy hivatal ügyintézőjének hatáskörébe került. A döntési hatáskör nem a testületé, ebben a tevékenységükben nincsenek a képviselőtestületnek alárendelve. Az elsőfokú helyi döntés elleni fellebbezés, általában a köztársasági megbízott bírálja el. A polgármester és a bizottság által hozott döntés ellen a képviselőtestülethez lehet

fellebbezni. A képviselőtestület határozata ellen törvénysértés esetén bíróságtól lehet kérní a döntés törvényességi felülvizsgálatát. A jegyzőtől és a hivatali apparátustól az önkormányzat választott szervei lojalitást, a testület programja és döntései iránti elkötelezettséget, szaktudást, színvonalas szakmai kiszolgálást vár el. Az apparátus pedig hivatásának gyakorlásához stabilitást igényel. Az önkormányzatok nem állami hatalmi szervek, önállóak, elősegítik a hatalom decentralizálását, azt, hogy a centralizáció demokratikus módon valósuljon meg.

Változások:

A hivatal változása az előző fejezetben leírt feladat változásokat követte. A VB. titkárát felváltotta Dr. Bozsik József jegyző, aki pályázattal nyerte el kinevezését. Segítségével beindult az újszervezeti felépítés, a jegyző vezette egységes hivatal, mely három fő tevékenységi körre tagozódik:

- igazgatási,
- pénzügyi,
- műszaki.

A volt GAMESZ-t is átszerveztük, a könyvelés, gazdasági rész a pénzügyi csoport irányítása alá került. Az akkori elképzeléseket igazolta a közel négy év, ebben a felállásban a hivatal még hosszabb távon működni tud. (Hiszen a közel fél éves jegyzői kiesés, a három hónapos pénzügyi csoport vezetői kiesés és változások a fentiekben túl érintették a MESZ vezetését, a szeszfőzde megszüntetése és a piaci helypénzek beszedése a gazdálkodásban jelentős javulást hoztak. Személyi változások voltak a Művelődési Házban és a Könyvtárban. Évente visszatérő gondot jelentett az iskola vezetőjének változása. A II. óvoda vezetőjének Sára Ferencnének nyugdíjazása miatt ott is változás következett be. Mindezek a változások még a legkényesebb helyzetekben is a törvények betartásával, az emberséges lehetőségek kihasználásával, fellebbezések és botrányok nélkül mentek végbe. A szervezeti és személyi változásokon túl a gazdálkodás változása volt alapvetően meghatározó az elmúlt négy évben. Gondoljunk vissza, hogy 1990 őszén szinte mindenki az önkormányzatok ellehetetlenülését jósolta, a 91. évi gazdálkodást az

intézmények bezárásával, a közalkalmazottak elbocsátásával azonosította. Az új normatív támogatási rendszer azonban kiállta a próbát, az üzemeltetésen kívül fedezetet nyújtott bizonyos fejlesztésekre is. Így kezdtük el ingatlanaink rendbetételét, járdák épületek lakosság támogatásával, felszínvízelvezető árok épült az Alsó-kert-Galga patak között. De elvégeztük az évek óta felhalmozott selejtes anyagok leírását, a MESZ leltározását a használhatatlan szerkezetek és járművek selejtezését illetve értékesítését. Gazdálkodási lehetőségeink változását az éves költségvetési összegeink változásával lehet nyomon követni. Az ország gazdasági helyzetével összefüggésben megjelent a valós és látszólagos munkanélküliség is, különösen az etnikai kisebbség körében. Igen, a munkanélküliek egy része valóban akarata ellenére nem talál munkahelyet, de egy jelentős részük csak papíron munka nélküli, ténylegesen vállalkozók napszamosai, alkalmi (néhány hetes) munkás. Felismerve a gondoskodás szükségét, a Munkügyi Központ segítségével fokozatosan bővíthető, közhasznú munkákat végző csoportot hoztunk létre. Sajnos a fluktuáció szinte lehetetlen helyzeteket teremtett, de közel 10 olyan munkást tudtunk felvenni, aki megbecsüli munkahelyét, rendszeresen jár dolgozni. Ezek anyagi elismerését is igyekeztünk kifejezni. A lakosságot leginkább érintő feladat az egészségügyi alapellátás. A változások itt is egyre inkább az önkormányzatok feladatát ezzel együtt felelősségét emelik ki. Nem kis anyagi áldozattal kialakítottuk, korszerűvé tettük a felnőtt házi orvosi rendelőinket. Számítógépek, új műszerek beszerzésével növeltük az alapellátás színvonalát. A központi rendelő kialakításával az ügyeleti rendszert három falura kiterjedően megszerveztük, felszereltük, természetesen a szomszéd községek anyagi áldozatvállalásával. E téren folyamatban van a szakrendelések feltételeinek megteremtése. Az egészségügynél szólni kell a betegellátás finanszírozásáról és a támogatásokról, valamint a szociálpolitikáról. Az elmúlt évek alatt az egészségügy finanszírozása is nagy átalakuláson ment keresztül. Országos szinten külön önkormányzattá vált az egészségbiztosítás és a nyugdíjbiztosítás. Így az egészségbiztosítás az önkormányzatokat külön szerződés

alapján. bizonyos teljesítmények arányában finanszírozza. A kialakított finanszírozási rendszer további finomításra szorul, sőt ki kell terjeszteni a fogorvosi szolgálatra. Betegellátás beteges területe az ügyeleti rendszer. Lehetetlen rendszer alakult ki az elmúlt évtizedekben. Míg a gázkazánra felügyelő "fűtő" a 12 órai szolgálat után nyugodtan pihenhetett, addig az orvos akár 365 napot is készenlétben lehetett évente. Az ügyelet díjazása is furcsán alakult. Ugyanazon központi ügyelethez tartozó orvosok egy része háromszor olyan díjazásban részesült, mint egy másik része. De a legfurcsább, hogy szombat-vasárnapra 13 falura jutott egy ügyeletos orvos. Mindezek csak az önkormányzatok és az új egészségügyi intézmények együttműködésével szűn-tethetők meg.

Szociális helyzet:

Lassan elkészerítő helyzet alakul ki a gyógyszerellátásban. A gyógyszerárak elképesztő méreteket öltöttek, sajnos egyre többen meg sem tudják fizetni azokat. Egyre többen jelentkeznek az ingyenes gyógyszerigazolványért, de ennek megítélése, kiadása nemsokára egy egészen önálló csoportot tesz szükségessé. A Szociális Bizottságunk rendszeres tévé-kénysége ellenére alig-alig tud megbirkózni a feladattal, és bizony minden igyekezetük ellenére előfordulnak fellebbezések. Úgy látom, ezeket az ügyeket lehet legkevésbé jól rendezni. Az önkormányzat önként vállalt feladata az Időskorúak Szociális Otthonának működtetése. Az otthon átvételére hozott döntésünk helyesnek bizonyult, mert egyre több helybelinek jelent biztonságot öreg napjaira. Az intézmény jól látja el feladatát, de fejlesztéséről gondolkodni kell, hiszen konyhája a községi igények miatt túlszűfolt. A 2/1994. évi NM rendelet az intézményben orvosi rendelő kialakítását teszi szükségessé. Az építkezés-hez szükséges anyagiak előteremtésére pályázatot nyújtottunk be. A pályázatunk eredménye, hogy 5 millió Ft támogatást kaptunk. Ezzel azonban csak a jelenlegi feladatok ellátását biztosítjuk viszont az idősekről való gondoskodás egyre fokozódó feladatát jelent az önkormányzatnak. Az a korosztály, melynek gyermekei az ország különböző távoli vidékén, a szocialista lakosságpolitika hatására városokban telepedtek le, most ér el a magányosságban oda, hogy gondozót, segítőt, vagy akárcsak társaságot

keres. Ezek az emberek sokszor megrokant egészségi állapottal már önfenntartásukról nemigen tudnak gondoskodni, segítségre szorulnak. (Nem értek egyet azokkal, akik azt mondják, hogy ezt a problémát minden családnak magának kell elrendezni, vigye magával a gyermek az idős szülőket!) Ezzel a feladattal szembe kell nézni, nem lehet felette elsiklani.

Sport-kultúra:

Az egészséges emberi életirtmushoz hozzátartozik a szabadidő kulturált körülmények közötti eltöltése is. Igaz, korunk kországa a televízió, sok embert a kényelmesebb megoldásra ösztönöz, de igen sokan vannak fiatalok is akik kulturált módon akarnak szórakozni, vagy sportolni. Az elmúlt időszak erőfeszítéseinek eredménye, hogy a feltételeket megteremtettük. Eltűnt a Művelődési Ház szegénye "tábori latrina" mely az egész falu szégyenfoltja is volt. (A sportpálya hasonló célú létesítményében is szükség lesz az átalakításra, de az legalább külsejében már európai.) Megindult az élet a Művelődési Ház csoportjaiban, a fiatalok szívesen vesznek részt a csoportos foglalkozásokon. Megszűnt az állami vagy községi rendezvényeken való kötelező részvétel, és kialakulóban van egy érdeklődő, tudatos résztvevő közönség ezeken a rendezvényeken. (Igaz, megkérdőjelezzük, hogyan lehet hazaszeregetre nevelni személyes jó példa nélkül, de lehet, hogy már a kérdés felvetése önmagában is a nevelésbe való beleszólást jelentheti.) Az érdeklődők növekedő táborát egyértelműen a műsorok színvonala, igényes rendezése, lelkes fellépői és közreműködői vonzzák. Ezért külön köszönetet kell mondani azoknak, akik elsősorban benső indíttatástól vezérelve szívvel-lellekkel fáradoztak. Sportoló ifjúságunk már az iskola keretein belül rendszeres sikereket ér el. Ezt a mozgásgényt érvényesíthetik a sportpályán, melynek rendbetétele nem volt hiábavaló, hiszen közel 300 fiatal vesz részt rendszeresen a sportcsapatokban. Talán nagyobb eredményeket érnének el fiataljaink, ha az annyira áhitott tornacsarnok a téli edzéseket is lehetővé tenné. Mindez reméljük néhány éven belül valóra válik, hiszen az iskola területének bővítése az új sportcsarnok megépítésére is megteremti a lehetőséget. (Az alsó tagozat részére nincs igazán testnevelési lehetőség, pedig a NAT igen nagy súlyt fektet ennek biztosítására.)

Oktatás-nevelés:

Oktatási Bizottságunk rendszeresen elemzi a lehetőségeket és feladatokat, ezért csak néhány gondolatot fogalmazok meg erről a témáról. Az oktatási intézmények fejlesztése egyértelműen bizonyította, hogy az önkormányzat nem iskolaellenes. Visszatérő téma, hogy "hüvös" a kapcsolat az iskola az önkormányzat (és hivatala) között. Az előző időszakban talán jobb volt a kapcsolat azzal, amit többen emlegetnek. A tanácselnök mondta meg, hogy melyik osztály milyen színű legyen? Az iskola napi ügyeibe nem kívántam beleavatkozni. (Ha kértek, abban az esetben elmondtam a véleményemet.) A feszültségek okai talán a tantestület belső feszültségeiből indulnak ki. (Aki nyughatatlan, békétlen, az maga körül is békétlenséget gerjeszt. Környezetünk nyugalomát csak a belőlünk kisugárzó, mindent betöltő nyugalom képes biztosítani.) Adódhat ez a gyakori vezetőváltásból is, de adódhat az iskola egyes pedagógusainak egyéniségeiből is. A kezdet kezdetén, az egyik "érdeklődő" pedagógusnak mondtam: Ez a Képviselő testület és én magam is, nem azt várjuk el a pedagógustól, hogy holnapról templomba menjen, hanem hogy találja meg önmagát, emberségből és tudásból mutasson példát a gyermekeknek. Igen. Mindenhol, ahol emberek dolgoznak együtt, legnehezebb a másság elviselése. (Könnyebb az ígét hirdetni, mint ragozni.) Remélem az iskolaszék közreműködésével a szülőiskola és iskola-önkormányzat között is oldódik a hangulat, a tantestület elhízi, hogy az önkormányzat nem oktatás vagy iskolaellenes. Az óvodákban a munka - a vezetőváltás ellenére - töretlenül, jó színvonalon folyik. Gondot évente a helyhiány miatti elutasítások vagy áthelyezések jelentenek, ez is indokolja a II. óvoda bővítését. Ismét felülvizsgáljuk a lehetőséget - és szociálpolitikai oldalról is átvilágítva - döntési helyzetbe hozzuk a testületet. Természetesen ez a vizsgálat összefügg a bölcsőde további sorsával, ezért a bölcsődéről külön fejezetet nem írok.

*Tóth István
polgármester*

(folytatjuk)

Tájékoztatás földügyekben

Tisztelt Földtulajdonosok!

Ismét lehetőséget kaptunk, hogy a Turai Hírlap hasábjain keresztül is beszámoljunk eddigi munkánkról, és a közeljövő feladatairól.

Tekintettel arra, hogy 1993. szeptember hónapban már az addig végzett munkáról a bizottság nevében beszámoltam, így a korábbi időszakot csak érintőlegesen néhány gondolat erejéig szeretném vázolni.

Bizottságunk változatlanul a törvényi rendelkezéseknek megfelelően, folyamatosan végzi munkáját emiatt Tura nagyközség esetében nem volt szükség az 1994. évi XXVII. tv. alkalmazására. A bizottság munkáját a Polgármesteri Hivatallal, valamint a Szövetkezettel összehangoltan végzi, a Jegyző úr törvényességi felügyelete mellett.

Folyamatosan foglalkozunk kérelmekkel és beadványokkal, természetesen csak azokkal, amelyek a határidőben beadott - 1993. március 24-ig - eredeti kérelmekkel kapcsolatosak, új kérelmet befogadni nem áll módunkban. Szeretném azonban jelezni, hogy bizottsági döntés alapján pótkérelmek beadására a későbbiek folyamán lehetőség nyílik, s azokat munkánk utolsó fázisában figyelembe vesszük.

A korábban ismertetett adatok folyamatos változásban vannak, részben adás-vételi, valamint ajándékozási szerződések megkötése miatt, de jelentős változást jelent a hagyatéki ügyek folytatása is. Ezúton is tisztelettel kérjük a hagyatéki eljárásban érintett örökösöket meggyőzni, hogy az eljárás minél előbb lefolytatásra kerüljön, hiszen célszerű, hogy a földtulajdon az új tulajdonos nevében kerüljön bejegyzésre.

Ismereteink szerint - a közelmúltban - rendezetlen hagyatéki ügy 136 fő elhunyt tulajdonával kapcsolatban merült fel. Sajnos ez tovább erősíti a kis parcellák képződését, a földtulajdon már jelen pillanatban is már eléggé szétaprózódott. Ennek alátámasztására néhány adatot szeretnék közölni:

O-1 AK tulajdonnal rendelkezik	74 fő
1,1-5 AK tulajdonnal	181 fő
5,1-10 AK tulajdonnal	171 fő

100 AK feletti tulajdonnal csak 40 fő rendelkezik.

Ezen adatok nem teljeskörűek, feldolgozásukra az 1994. május 15-i állapotnak megfelelően került sor, és nem tartalmazzák a kárpótlási területeket. Kívánatos lenne ezen apró földtulajdonosok családán belüli rendezése vagy adásvétele. Szorgalmazzuk aktív tagok és alkalmazottak földvásárlását. Kívánatos lenne a mintegy 1800 földtulajdonos létszámának jelentős csökkentése. Eddig mintegy 100 szerződésről tudunk!

Bizottságunk változatlanul rugalmasan kezeli a földkijelöléssel kapcsolatos kérelmeket, a kérelmek módosítását folyamatosan lehetővé tesszük. Szükséges, hogy elsősorban a túltelített táblákra leadott elsődleges igények átcsoportosításra kerüljenek. A bizottsági üléseinken az ülésnapot megelőzően beérkezett valamennyi kérelmet napirendre tűzzük, és a kérelmekkel kapcsolatban határozatot hozunk.

Kívánatos volt, hogy a kimérési igények teljesítése előzze meg a kijelölést, hiszen több esetben szükség volt a kimérendő AK érték módosítására. Előfordult ugyanis több olyan eset, amikor az ingatlan szélességi mérete kicsinek bizonyult, és szükségessé tette az igényektől eltérő AK felhasználását. Más esetekben pedig szükségszerű utkialakítás, vagy egyéb más ok miatt kell csökkenteni és átcsoportosítani a kérelmeket.

Szeretném tájékoztatásul közölni, hogy a földmérők eddigi munkájuk során a következő helyrajzi számú táblákat mérték ki és adták birtokba:

0344, 0335, 0348 (Beke, Kenderföld, Farkasvár), 0354 (Szent István út mögötti területek), 048 (Nyárfa utcai területek), 040/1 (T5-ös tábla), 088, 090/3 (Galábos és vízmű környéke), valamint a 0371 (Diós dűlő). A tulajdonosok ezeken a területeken a művelést megkezdhették, tehát a termelésben senkit nem gátoltunk.

A közeljövőben meghatározásra kerülnek a kimérés költségei, és azt július hónapban a szövetkezet pénztárába be kell fizetni. Még néhány kimérésre kért tábla előkészítés alatt áll, ezek azonban önálló helyrajzi számú táblák, így a birtokba vétel egyébként sem jelent problémát. Eredetileg az új telepítésű almáskertben 5,1 ha-t kértek kimérésre, kimérési szándékuktól a tulajdonosok azonban elálltak.

Az előzőekben vázoltakból is kiderül, hogy a földmérői munka folyamatosan folyik, jelenleg az utak tervezésén dolgoznak, ugyanis a nagyméretű, 100 hektárt meghaladó nagyságú táblák a legtöbb esetben csak akkor válhatnak kisebb parcellákra oszthatóvá, ha azok hosszúsági méreteit új út nyitásával csökkentjük. A földmérői munka - az eddig megrendelt - nem teljeskörű, mintegy 2,5 millió Ft-ba fog kerülni, melynek finanszírozását átmenetileg a szövetkezet vállalta, s mint már említettem, a kimérés költségeit az adatok birtokában a tulajdonosokra továbbhárítjuk. A kijelölések előkészítésére fordítandó jelentős összeg biztosítása viszont jelen pillanatban gondot okoz. Reméljük, korábban tett előterjesztésünk, illetve kérelmünk alapján az önkormányzat is hozzájárul a költségekhez.

A témakörhöz tartozik, hogy az önkormányzat és a szövetkezet korábbi megállapodása alapján - a 0344 hrsz-ú táblarészlet kivételével - az adás-vételi szerződések a településfejlesztés érdekében megkötésre kerültek. A Galgamenti Szövetkezet a területek hasznosításáig vállalta azok fertőzésmentes tisztántartását. Nem hallgathatjuk el, hogy sajnos van néhány olyan új földtulajdonos, aki a birtokbavételt követően a területe műveléséről nem gondoskodik, károsítva ezzel a környezetében lévő telektulajdonosokat is, hiszen rendkívül sok gyommag termelődik ezeken a területeken. Ezúton is tisztelettel kérjük az érintetteket, hogy legalább szárazzási és/vagy tárcsázási munkák elvégzésével a fertőzésmentes állapotot biztosítani sziveskedjenek!!!

Örömmel nyugtázzhatjuk, hogy Tura nagyközségben a földárverések rendben lezajlottak, és tulajdonképpen az igényeknek megfelelő kárpótlási terület rendelkezésre állt.

Végezetül tájékoztatásul szeretném közölni, hogy a részaránytulajdonosok a földterület mintegy 95 %-ára, a kárpótlottak pedig az Ak-juk közel 90 %-ára kötöttek haszonbérleti szerződést a szövetkezettel. Bizunk abban, hogy a szövetkezet is a vállalt kötelezettségeinek eleget tud tenni.

Tisztelt Földtulajdonosok!

A sorsolási munkát várhatóan az év végéig befejezzük, a nyilvános sorsolásokról a korábban megszokott módon elsősorban hirdetés útján tájékoztatjuk az érdekelteket. A sorsoláson a részvétel nem kötelező! Azokban az esetekben amikor az adatok pontosításra szorulnak, vagy egyezséget kell kezdeményezni, az érintett tulajdonosi kört minden egyes alkalommal meg fogjuk hívni.

Bizottságunk eddigi munkája során is figyelembe vette a tulajdonosok észrevételeit, kéréseit, ezt követően is forduljanak hozzánk bizalommal. A törvények és rendeletek adta keretek között, a méltányolható kérelmeket figyelembe vesszük.

Munkánk befejezéséig továbbá türelmüket kérjük!

Tóth István
a Földkiadó Bizottság Elnöke

A GAZDASÁGI KAMARÁKRÓL

A korszerű piacgazdasággá való átalakulás érdekében, az 1994. évi XVI. törvény értelmében az iparüzők, kereskedők, kézművesek és mezőgazdasági tevékenységet folytatók személyi önkormányzat alakításához való jogát elismerve - az egyesülési jog alapján gazdasági kamarák megalakulását kezdeményezi.

Célja, hogy előmozdítsák a gazdaság fejlődését és szerveződését, az üzleti forgalom biztonságát, a piaci magatartás tisztességét. A gazdasági tevékenységet folytatók érdekeinek érvényesülését.

Országos Gazdasági kamaraként:

Magyar Kereskedelmi-és Iparkamara

Magyar Kézműveskamara

Magyar Agrárkamara kell alakítani.

Területi gazdasági kamarák megyékben és a fővárosban működnek.

Területi kereskedelmi és iparkamara tagjai: a kamara illetékességi területén székhellyel rendelkező minden olyan gazdálkodó szervezet, melyet a törvény nem sorol más gazdasági kamara tagsági körébe.

Területi Kézműves kamara tagja: a kamara illetékességi területén székhellyel rendelkező minden olyan gazdálkodó szervezet, amely kizárólag kézműves tevékenységet folytat.

Területi Agrárkamara: a kamara illetékességi területén székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezet, amely kizárólag az erre vonatkozó jegyzékbe felvett mezőgazdasági és erdőgazdasági tevékenységet folytat.

Tagsági viszony keletkezése: A gazdálkodó szervezet tagsága területi gazdasági kamarában a cégjegyzékbe való bejegyzéssel jön létre.

Egyéni vállalkozók: Gazdasági kamarai tagságuk a vállalkozói igazolvány kiadásával jön létre.

Mezőgazdasági vállalkozók: Agrárkamara tagsága az állami adóhatóságnál - bejelentés alapján - történő nyilvántartásba vétellel jön létre.

A törvény szabályozza a gazdasági kamarák működését, feladat-és hatáskörét. Tagjaira vonatkozóan jogaikat és kötelezettségeiket.

A kamarák megalakítása érdekében ideiglenes Szervező Bizottságok alakultak.

Községünkben nagy számú egyéni vállalkozó és mezőgazdasági vállalkozó működik, akik e törvényi rendelkezésben érintettek.

Seresné K. I.
ig. e. a.

Változás régi kereteken belül

Ebben az évben már többször tájékoztattuk Önöket szövetkezetünk helyzetéről és gondjairól. Kötelességünk továbbra is a változásokról, terveinkről beszámolni. Annál is inkább lényegesnek tartjuk a részletes tájékoztatást, mivel meggyőződésünk, valamennyi szövetkezeti tagunknak nem közömbös sorsunk.

A tavaszi küldöttgyűlés után a szövetkezet elnöke egészségi okokra hivatkozva kérte felmentését. Az Igazgatóság a felmentést elfogadásra ajánlotta a Küldöttgyűlés felé. A rendkívüli Küldöttgyűlés az ajánlásnak eleget tett, a felmentést elfogadta. Változás még, hogy a szövetkezet elnöke felmentése előtt átszervezés címen felmondott a főkönyvelőnek. Egy új helyzet állt elő, lényegében a pénzügyi és elnöki irányítás a szövetkezetnél megszűnt. A Küldöttgyűlésnek ezt a tényt tudomásul kellett vennie, ennek megfelelően módosítani kellett az Alapszabályunkat, hogy biztosítva legyen a szövetkezet irányítása. Az Alapszabályt ha nem módosítjuk, teljeskörű választást kellett volna lebonyolítanunk, ami sok időt és energiát kötött volna le. Nemigen tudtuk volna gyorsan és hatékonyan megszervezni és lebonyolítani. A Küldöttgyűlés megértve a szövetkezet helyzetét (létünkről volt szó), elfogadta és hozzájárult az ez irányú Alapszabály módosításhoz. Így lehetővé vált az Igazgatóság tagjai közül elnököt választani, aki nem áll munkaviszony, vagy állandó megbízási jogviszonyban a szövetkezetnél. Az ügyvezető igazgató (munkaviszonyban áll a szövetkezetrel) irányítja a szövetkezet munkaszervezetét. Megválasztásra kerültek Tóth István (ÁFÉSZ Ig.tagja) elnöknek és Tóth Lászlóné (a szövetkezet dolgozója) ügyvezető igazgatónak. A feladat tulajdonképpen adott: A gazdasági helyzetünket stabilizálni kell. A szerződéseinket, megállapodásainkat felül kell vizsgálni. Minden olyan szerződésen változtatnunk kell a jogi kereteken belül, ahol a szövetkezet érdeke nem kellőképpen érvényesül. A gazdasági helyzetünk javításának egyik lehetősége a kintlévőségeink minél nagyobb mértékű megszüntetése. Csak részben lehet itt fel-sorolnom, hely és idő miatt a különböző lehetőségek és intézkedések sorát, de egy dolog, ami meggyőződésem. Bárminemű döntés meghozatalát gondos elemző munka előzi meg. Alternatívák kerülnek kidolgozásra a várható eredmény is feltérképezésre kerül. Előrelépésünket az szavatolja, hogy a megfontolt döntések következetesen kerülnek végrehajtásra. Igaz, hogy az Elnök Ur és a Főkönyvelő Asszony kiválásával a szövetkezet szellemi tőkéje nagymértékben csökkent (tán lehetőségei is, kapcsolatai is). Az élet megy tovább. A feladat az, hogy a jelenlegi állapotot alapul véve biztosítva legyen a szövetkezet megmaradása és fejlődése. Személyes véleményemet adom közzé, hogy a személyi és tárgyi feltételeit biztosítva látom. Régebben is talán, most egy kicsit erősebben felvetődött többekben a szétválás vagy kiválás lehetősége. A Szövetkezeti törvény módosítása némi változást hozott, de azt hiszem, nem a várt változást. De nem is ezt tartom lényegesnek. Lényeges: most nem tartott a szövetkezet, hogy egy ilyen változást elviseljen. Olyan akadályok vannak: hogy nincs egy reális, mindenki részére megnyugtató vagyoni felmérésünk. Természetesen vagyoni nyilvántartás sem, de nagyon kevesen vannak, köztük én is, akik reálisnak tartják ezt a nyilvántartást. Többször is megemlítettem ebben a cikkben is a szövetkezet pénzügyi stabilizálását, mint legfontosabb és fő feladatot. A magas hitel és célrészjegy állomány is szinte lehetetlenné teszi a kiválások, a szétválások lehetőségét. Közös dolgainkat (ha nem is kellemesek sok esetben) közösen kell rendeznünk. Igen, ehhez türelmesnek kell lennünk, elsősorban egymás felé, és a legkisebb lehetőséget is meg kell ragadnunk ahhoz, hogy előbbre jussunk. Én úgy érzem, az Intéző Bizottság és a turai küldöttek részéről ez a türelem megvolt, ha talán másoknak sok esetben más volt a véleménye, akkor is. Ez a türelem most is megvan. Bizom és remélem, hogy más község küldöttei is türelmessé és megértővé válnak. Biztató jelek már vannak, ami reményeinket csak erősíti és fokozza.

Gölya István
I.B. Elnök

Ezüst emlékek, avagy fejezetek falunk plébánosának 25 éves pályájából

Mikor fogalmazódott meg atyában, hogy ezt a hivatást választja?

En már egészen kicsi korom óta pap akartam lenni. Még iskolába jártam, amikor otthon oltárt csináltunk a testvéremmel, együtt miséztünk, leutánoztuk amit a templomban láttunk.

Az általános iskola elvégzése után már azzal a céllal ment gimnáziumba, hogy az érettségit követően szemináriumban folytassa tanulmányait?

Hatvanba jártam gimnáziumba két évig, majd Esztergomba két évet, de amikor Esztergomba jelentkeztem, a jelentkezési lapon ott szerepelt az, hogy mi akar lenni, és oda is írtam, hogy pap, öcsémmel együtt.

Mennyire befolyásolta az ön döntése az öccsét a hivatás választásában?

Az nehéz lenne megmondani, hogy melyikünkben fogalmazódott meg először, nagyjából ugyanabban az időben kezdődött. Kicsi korunktól fogva mindketten papok akartunk lenni.

Hogyan fogadták a szülei, hogy mindkét fiuk a papi hivatás mellett döntött?

Édesapám halálát követően édesanyám másodszor is férjhez ment, de a nevelőapánk örült nekünk és amikor egyházi iskolába jelentkezünk, örömmel vállalta a tanulásunk költségeit, pedig az kettőnknek elég nagy pénzt jelentett. Ő azonban büszke volt arra, hogy pap fiaik lesznek. A szüleim tehát se nem biztattak, se nem gátoltak, persze éreztük, hogy örülnek döntésünknek, mellettünk állnak. Inkább az idegenek rémisztgettek.

Voltak nehéz pillanatok az iskolaévek alatt?

A kispapot meg szokták kérdezni, hogy volt-e már szerelmes, és ha a kispapjelölt erre azt válaszolta, hogy még nem, akkor azt mondták neki az atyák, hogy az nagy baj, mert majd ezután lesz. Körülbelül a 7-8. osztályban és a gimnázium első évében volt, amikor a lányok és a kémia felé kacsintgattam, de igazából soha nem gondoltam arra, komolyan, hogy nem leszek pap.

Milyenek voltak a kezdő évei?

1969. június 22-én szenteltek fel Vácon, és a szentelést követő ebéden kaptuk meg a püspök úr levelét, melyben az állt, hogy Fótra helyeznek. Itt három iskolában tanítottam 120 gyereket, de átjártam Mogyoródra is hitoktatni. Kezdetben nehéz volt, mert minden hittanórára készülni kellett, de szívesen csináltam.

Voltak nagyra törő tervei?

Egy bulgáriai utazás alkalmával felcsillantottak egy római tanulmányút lehetőségét, én azonban elutasítottam, mivel kiskorom óta csak egy tervem volt: vagy az Alföldön, vagy a Nógrádban egy kicsiny faluban plébánosnak lenni.

Milyen állomások voltak még az életében mielőtt Turára került?

Fóton három évig voltam, majd Tapiógyörgyére helyeztek, két és fél évet töltöttem a tanyavilágban mielőtt Gödöllőre kerültem. 1977-ben egy Kecskemét melletti faluba küldtek, Kerekegyházára, ahol három tanyasi iskolában is tanítottam és miséztem. Az utolsó állomás Tura előtt öt évig Ecseg volt, ahol már plébános voltam. 1983-ban a születésnapomon hívott fel Vácra a püspök úr, és közölte velem, hogy én leszek a turai plébános.

Hogyan telik egy plébános napja?

Szokták mondani, hogy mi dolga van egy papnak. Én erre azt szoktam válaszolni, hogy be kellene ültetni valakit a könyvtárba reggel, és néznie végig estig. Egy papnak sokkal többrétűbb az elfoglaltsága, mint azt gondolják. A napot misével kezdjük, majd a reggeli következik, amit általában nem tudunk elfogyasztani anélkül, hogy ránk ne csengetnének. 9 órától kb. 11-ig hol keresztes, hol esküvő vagy más ügyek miatt keresnek. Délben hittanórák, délután temetés, este szentmise, jegyesoktatás. Ezekon kívül persze van sok más tennivaló is rám hárul az irodai munkák nagy része.

Milyen újabb tervei vannak a jövőre tekintve?

Nyárra tervezzük az orgona szentelését, télen pedig szeretném megoldani a turai jegyesek helyben történő oktatását.

Befolyásolja-e, ön szerint, az egyház sorsát a politika?

Az, hogy milyen rendszer van, vagy milyen társadalmi forma, az egyházat nem befolyásolhatja, legfeljebb a működését bizonyos mértékben könnyíti, vagy nehezíti. Azt nem várjuk, hogy felvezényeljék az embereket templomba, kötelezzék a gyerekeket hittanoktatásra, de azt igen, hogy adják meg a keresztény Magyarországon azt a lehetőséget, hogy tarthassunk hittant, és aki akar, szabadon résztvehessen.

Végül milyen érzéssel gondol vissza az elmúlt 25 évre?

Vasárnap elmondtam a szülőfalumban az ezüstmisést esőben, szabadtéri oltárnál a temetőben, és annak a befejezése volt ez az egy mondat, ami kifejezi érzéseimet:

Ha látszik rajtam, ha nem, nemcsak boldogi, de boldog pap vagyok."

És ez így is van.

Lajos Lilla Gólya Erzsébet

Köszönöm, hogy itt lehetek...

Nagy ünnepek voltak a június hónapban. Ezek közül egyik a papszentelés és az újmise. Községünkben 50 évvel ezelőtt volt legutóbb újmise. Egy "kis szünet után" most ismét új papot köszönhet a Turai Egyházközség. Keszthelyi Ferenc püspök atya 1994. június 18-án szentelte pappá Kómár Istvánt a Váci Székesegyházban, ahol a turaiak igen nagy számban képviseltették magukat. Egy évvel ezelőtt, a diakónussá szentelése kapcsán újmisesünk már beszámolt hivatásáról, eddigi életéről. Most a pappá szentelése, és az első szentmiseje alkalmából ismét hozzá fordulunk néhány kérdéssel:

Kikkel barátkoztál az általános iskolában?

Főleg a ministránsokkal, akikkel nyáron együtt táboroztunk, de inkább visszahúzódó típus vagyok.

Mi érdekelt akkoriban? Volt valami kedvenc időtöltésed?

Igen, nagyon szerettem zenélni. Fekete Laci bácsi zenekarában harmonikáztam.

Gondoltál már ekkor arra, hogy pap leszel?

Igen, többször megfordult a fejemben, de csak egy lehetőség volt a sok közül.

Hol tanultál tovább az általános iskola után?

Kecskeméten, a piarista gimnáziumban. Tóth Ferenc atya és Lukács András atya segítette a jelentkezésben. Jelentkeztem Kecskemétre a piaristákhoz, és Esztergomba a ferencesekhez. Mindkét helyre felvettek, és a kecskeméti gimnáziumot választottam.

Miben különbözik az egyházi gimnázium egy normál gimnáziumtól?

A tanárok egy része piarista szerzetes volt, de a tananyag ugyan az, mint a többi gimnáziumban, két hittan órával hente.

Gondolom, itt már komolyabban foglalkoztatott, hogy mi lesz belőled?

Elsőben és másodikban még nem határoztam el, hogy pap leszek. Abban voltam biztos, hogy nem leszek orvos, vagy tanár, de a többi foglalkozás ellen is voltak kifogásaim, egyedül a papság ellen nem tudtam felhozni semmit. Harmadikban, vagy negyedikben határoztam el véglegesen, hogy pap leszek.

Mit szolt a környezeted ahhoz, hogy pap szeretnél lenni?

Sokan értetlenkedve fogadták, de a legtöbb ember örült neki.

A szüleid, rokonaid nem próbáltak lebeszélni a papi hivatásról?

Nem, de többször is elmondták, hogy jól gondoljam meg, mert nem lesz könnyű.

Mit tettél, miután véglegesnek érezted az elhatározásod?

Szóltam a plébános atyának, aki mindenben segített. Vácon kellett jelentkezni, szükség volt az érettségi bizonyítványomra, egy plébánosi ajánlásra, és egy sajátkezűleg írt önéletrajzra. A jelentkezés után behívtak felvételi elbeszél-

getésre, hogy meggyőződjenek arról, alkalmas vagyok-e a papi hivatásra.

És ezek után kerültél Egerbe, a szemináriumba?

Nem, még előtte behívtak katonának. Már kispapként kerültem Hódmezővásárhelyre katonának. Ez az egyik hely, ahol a kispapok teljesítettek katonai szolgálatot.

Miben különbözött a Ti katonai szolgálatotok a többiekétől?

Semmiiben. Mi is ugyanolyan fegyveres kiképzést kaptunk, mint a többiek.

A katonai szolgálat után kerültél a szemináriumba?

Igen. Mi voltunk az utolsó évfolyam, akiknek 5 évig kellett tanulni. Az utánunk következők már 6 évig tanulnak.

Milyen tantárgyaidok voltak az 5 év alatt?

Az első és második évben tanultam filozófiát, egyháztörténelmet, szentírástudományt, beszédművelést. A későbbiekben főleg a dogmatika, vagyis a hittételek bizonyítása került előtérbe.

Itt még volt lehetőség arra, hogy meggondold magad?

Igen, a diakónussá szentelésig bárki meggondolhatja magát, de utána már felmentést kell kérni...

Mit csináltak közvetlenül a papszentelés előtt?

Az utolsó vizsgák után 1 hetes lelkigyakorlatot tartottunk. Átgondoltuk azokat a legfontosabb dolgokat, amiket a papság jelent. Már többször voltam papszentelésen, ismerem a szertartást, de a szertartás szövegeit többször is átelnélkedtem.

Hol miséztél először?

A papszentelés után már együtt miséztünk a püspök úrral, tehát az volt az első szentmisém. Utána több helyre is mentem, mint újmise pap. Az első ünnepélyes újmise természetesen Turán volt, hiszen, ha egy faluban papi hivatás születik, az az egyházközség ünnepe.

A pappá szentelésed emlékére adott szentképen található egy jelmondat, mi ez, és miért az található rajta?

A szentelés előtt mindenki választ magának egy jelmondatot. Én ezt választottam:

*"Az Úr jobbja tett nagy dolgokat,
Az Úr jobbja emelt föl engem,
Az Úr jobbja művelt csodákat."
(118. zsoltár)*

Hogy miért választottam ezt, azt így lehet megfogalmazni: Céлом az, hogy amint "Az Úr jobbja tett nagy dolgokat" velem, és "Az Úr jobbja emelt föl engem", úgy akarok az Isten eszköze lenni, hogy általam sok emberrel tehessen nagy dolgokat, sok bűnbánót emeljen föl, és a szentségek titkaiban sokak számára műveljen csodákat.

Hol lesz az első kápláni állomásod?

Püspök atya a szolnoki főplébániát jelölte ki első szolgálati helyként. Remélem, Isten segítségével el tudom látni a feladatot, amit kaptam. Ehhez kérem a kedves hívek további imádságát, hogy az Istennek mindig jó papja lehessenek, bárhova is rendel szolgálatra.

Tóth M. Tamás

BESZÉLGETÉS ERDÉLYI ÁGNESSEL, AZ ISKOLA VOLT MEGBÍZOTT IGAZGATÓJÁVAL?

Hogy érzed magad?

Ha arra gondolsz, hogy riportalányként, hogy érzem magam - hisz eddig én készítettem riportot másokkal a Turai Hírlap számára-, kicsit szorongok. Riportalánynak sem könnyebb lenni, mint kérdezőnek. Ha általában kérdezed, kicsit felszabadultan. Ahogy egy hosszan tartó erőfeszítés után érezheti magát az ember.

Szeretném, ha beszélne a pedagógus pályáról!

Sima út az enyém.

A tanítóképző elvégzése után azonnal a turai iskolához kerültem (szakmai gyakorlaton Galgahévízen voltam), azóta itt dolgozom. Alsó tagozatos osztályaim voltak, tanítottam felső tagozaton éneket, rövid ideig énekkart is vezettem, tanítottam az ifjúsági tagozaton magyart, történelmet. Voltam az iskolában szakszervezeti titkár, voltam egy járási cigányügyi bizottság tagja, és néhány évig voltam a járási kulturális bizottság elnöke. 1980-ban igazgató-helyettes lettem. Kardoss Imre kért fel erre a feladatra, Piroska nénitől vettem át a stafétabotot. Az 1990/91. és az 1993/94-es tanévben - megbízott igazgatóként - irányítottam az iskolát.

Miben látod a pedagógusmunka szépségét és nehézségét?

A leggyönyörűbb és legfelelősségteljesebb feladat a miénk. Részt venni, beavatkozni egy gyermek fejlődésébe: óriási felelősség, de óriási élmény! Hogy miért nehéz? Mert az történik, amit az előbb mondtam. Befolyásolom a gyermek fejlődését, és ez akár életre szóló következményekkel jár. A lelkiismeretünknek nem mindegy, hogy mit adunk a gyerekeknek. Ettől nehéz. A lelkiismeret állandó kontrolljától.

Mi a legkedvesebb emléked a pedagóguspályád során?

Nincs legkedvesebb. Az egész egyúttal kedves. Ha arra gondolok, hány gyerek állt már előttem a majdnem 30 év alatt, ez meghökkentően kedves úgy ahogy van.

Hogy érzed, erkölcsileg és anyagilag elismerik-e a pedagógusok munkáját?

Az az erkölcsi elismerés, ami igazán számít, gyermekektől, szülőktől kell hogy jöjjön elsősorban. Természetesen fontos a kollégák, és a "szakma" elismerése is. Jó pedagógusnak van tekintélye a gyerekek, szülők, kollégák körében. És a tekintély jelenti az erkölcsi elismerést. Nagy dolog a tekintély! Kimódolt fondorlatokkal nem lehet elérni, és nagyon törekeny. A jó tanítót, jó tanárt sokkal jobban meg kellene fizetni, hisz az országnak is nagyon fontos, amit végez. Az alulfizettség az ügy lebecsülését is jelentheti.

Jó lenne, ha elmondanád, hogyan telt el a múlt tanév? Milyen eredményeitek, és nehézségeitek voltak?

A most véget ért tanévet megbízott igazgatóként éltem meg, tehát ilyen szemmel tudok visszanézni rá, és mondhatom, nehéz volt. De ebben az iskolában minden tanév nehéz. Nagy iskola a miénk, többretű a feladat, ami nyilvánvalóan sok problémát vet fel. Ettől függetlenül úgy érzem, minden zökkenőből kikerültünk épségben, ilyen, vagy olyan áron. Rengeteg kimagasló eredmény született. Alig győztem az igazgatói dicséreteket beimi a gyerekek ellenőrzőjébe tanulmányi, kulturális, vagy sporteredményekért. Az is igaz ugyanakkor, hogy súlyos fegyelmi vétségek is történtek. Az igazgatói szintű büntetések száma is növekedett.

Milyennek tartod az iskola személyi és tárgyi feltételeit, megfelelőek-e a körülmények a tanításhoz?

A körülményeink megfelelőek még akkor is, ha nehézséget jelentenek az öreg épületek és a szétszórtság. Sok iskolában megfordultam, úgy gondolom, nincs szégyelni valónk. A személyi ellátottság az alsó tagozaton rendben van, de felsőben a jelenleginél több szaktanárra lenne szükség. Sok állást hirdettünk több

ízben, sok újságban, remélem az új tanév jobb lesz ilyen szempontból.

A megfeszített tempó mellett jutott-e idő a pihenésre, feltöltődésre?

A napjaim elég nagy feszültségben teltek, de - lehet, hogy furcsán hangzik -, megpihentem, amikor órára mentem. A 3., 4., és 6. osztályban tanítottam éneket. A gyerekek között nagyon jó volt. Egyébként pedig teljesen egyszerű dolgok jelentik számomra a kikapcsolódást: szeretek sétálni, van mikor a csendet igénylem, és szeretek zenét hallgatni. Idén kevesebb időm jutott minderre, de azért jutott.

Kíváncsi lennék rá, miért nem vállaltad el az igazgató-helyettesi megbízatást? Magadtól jutottál-e erre a döntésre, vagy a családod kérte?

Azért nem vállalom tovább az igazgatóhelyettesi megbízatást, mert elfáradtam. A döntést - mely azért nem volt könnyű -, magam hoztam. A családom ebbe az irányba terelt, és örül, hogy megtörtént a lemondás.

Melyik a nehezebb feladat, gyakorló pedagógusnak lenni, vagy igazgatónak?

Biztosan vannak vezetésre teremt emberek, akik nem tartják megterhelőnek az irányító munkát. Én nem tartozom közéjük, tehát szerintem igazgatónak lenni sokkal nehezebb, mint tanítani. A pedagógus munkád mellett, milyen egyéb társadalmi tevékenységben veszel részt?

A képviselő-testületben és két bizottságban dolgozom: az oktatási és a szociális bizottságban. Egyik sem könnyű. A szüneteltetésig elég intenzív munkát végeztem a Turai Hírlapnál. Cikkeket, híreket írtam, riportokat készítettem, és segitettem a szerkesztésben, anyaggyűjtésben, az irások "sajtó alá rendezésében. Tagja vagyok Tóth Péter László kórusának. Szeretek énekelni, de ez sem kevés elfoglaltságot jelent.

Azt hallottam, hogy mindenfajta közéleti tevékenységtől is visszavonulsz. Igaz-e a hír? Ha igaz, miért?

Igen, tervezek ilyet, de ez még csak találgatás. Nagyon megterhelő a döntések meghozásában folyamatosan részt venni. Ha nem dolgozom az iskolai vezetésben, nem ismerek megfelelően a helyzeteket, összefüggéseket, tehát nem tudom magasabb fórumokon képviselni az iskolát. Ezért.

Mik a további terveid?

Az emberek mindenféle találgatásokkal magyarázzák lemondásomat. (Egyik-másik feltételezés egészen érdekes.) Nem tervezek semmi rendkívülit. Tanítani fogok. Hogy megnövekedett szabadidőmet hogyan hasznosítom, majd meglátjuk.

Ha három kívánságod teljesülne, mit kívánnál?

Keveset álmodozom. Tisztában vagyok lehetőségeim korlátaival. Ha mégis tenném: más-más kívánságom lenne anyaként, tanítóként, képviselőként, és ez már sokszor három kívánság lenne. Így csak egyről szólok. Szeretnék egészséges maradni, nyugalomban élni, családomnak, tanítványaimnak, és körülöttem lévő embereknek hasznára lenni.

Szeretném, ha kívánságod teljesülne! Jó pihenést kívánok a szünetidőre! Köszönöm a beszélgetést.

Köles Tiborné

Az Iskolaszék első fél éve

Községünkben az Iskolaszék hosszas előkészületek után 1994. február 21-én alakult meg. A választásokat egy erre a célra alakult bizottság irányította.

Az Iskolaszék választott tagjai: a pedagógusok, a szülők és az önkormányzati Képviselő-testület 3-3 képviselője.

A tantestületből: Jónás Sándorné, Szungyi Lászlóné, Tóth Jánosné, *szülői oldalról:* Bényi Andrásné, Köles Tiborné, Liskai János, *az önkormányzat részéről:* Köles Mihály, Kuti József, Szabó József.

Tanácskozási joggal rendelkező tagok: Erdélyi Ágnes mb. isk. igazgató, Lukács András plébános, Jenei Csabáné a DÖNK képviselője, Lakatos Gyula a cigánylakosság képviselője.

Az alakuló ülésen került sor az Előkészítő Bizottság által jóváhagyott Szervezeti és Működési Szabályzat (SZMSZ) elfogadására valamint a vezetőség megválasztására. A vezetőség tagjaira, az elnök és a két társelnök személyére a három oldal külön-külön tett javaslatot. Egyben elfogadták azt, hogy az elnököt a szülők képviselői közül kell megválasztani. A szavazás eredménye: Köles Tiborné elnök, Szungyi Lászlóné és Kuti József társelnökök.

Az Iskolaszék feladata: az iskolai nevelő és oktató munka segítése valamint a nevelőtestület, a szülők, a tanulók, az önkormányzat és az iskola működésében érdekelt szervezetek közötti érdekegyeztetés, együttműködés. Az Iskolaszéknek véleményezési joga van valamennyi, iskolát érintő kérdésben, de mindenkor a gyermekek érdekeit kell szem előtt tartania.

A megalakulást követően nyolc alkalommal ülésezünk, minden alkalommal szavazóképes volt a testület, és a tanácskozási joggal rendelkező tagok is rendszeresen megjelentek. Az ülésekről jegyzőkönyv készült.

Kidolgoztuk a működési rendet és ennek megfelelően módosítottuk a Szervezeti és Működési Szabályzatot.

Véleményeztük az iskola Alapító Okirat tervezetét, javaslataink figyelembevételével fogadta el a Képviselő-testület a végleges szöveget.

Az Iskola igazgatójának kérésére rendkívüli ülést tartottunk az Oktatási Bizottsággal együtt a Háziasszonyképző szakiskola ügyében.

Az Iskolaszék bár több egyéb témával foglalkozott, (pl.: Ifjúsági tagozat helyzete, pedagógus áthelyezési kérelem, stb) de a legismertebb s valószínű a legvitatottabb az igazgatói pályázatokkal kapcsolatos állásfoglalásunk volt, ezért erről bővebben írok.

Az igazgatói pályázatok véleményezésével két alkalommal is foglalkoztunk, április 13-án és 27-én. Kikértük a szülők és az iskolai szakszervezetek véleményét is ebben a kérdésben. Részletesen elemeztük a pályázatokat és tantestületnek a pályázatokról készült szakvéleményét is. A probléma ez utóbbiból adódott, ugyanis az elemzés során úgy ítéltük, hogy a szakvélemény egyoldalú, elfogult. A pályázatok alapos megvitatása után úgy döntöttünk (8:1 arányban), hogy egyik pályázót sem javasoljuk igazgatónak kinevezni 5 évre, hanem Seszták Sándort javasoljuk megbízni egy évre. (A tantestületi támogatást nem köteles figyelembe venni a testület, de a véleményének figyelmen kívül hagyása nem célszerű.) Ezt követően a tantestület több tagja számonkérte az Iskolaszékbe delegált pedagógusoktól, hogy miért szavaztak a tantestület 1994. április 25-i állásfoglalásától eltérően? (A tantestületi gyűlésen 44 szavazatból 38 fő Seszták Sándort támogatta. Hasonló volt a helyzet szülői munkaközösség vezetőinél is, a 70 fő közül 31 fő jelent meg a szavazáson és közülük 19 fő támogatta Seszták Sándort.) Szóba került a visszahívás lehetősége is. (Az nem merült fel részükről, hogy a fenntartói oldalt képviselők miért nem kérték ki előre megbízóik állásfoglalását? Ebben az esetben ugyanis az előzetes fenntartói döntés feleslegessé tette volna a többi fórum véleményezését, javaslatát.) A számonkérésre az iskolaszék pedagógus tagjai nyílt levélben válaszoltak, kiemel-

ve azt, hogy az Iskolaszék érdekegyeztető fórum, ahol a tagoknak egymás véleményét meg kell hallgatni, és ezután kell álláspontjukat kialakítani. Amennyiben nem jön létre az érdekegyeztetés és együttműködés, akkor az Iskolaszék nem tölti be feladatát. Működése ellentétes lesz a Szervezeti és Működési Szabályzat 1.§.(2). és a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törv. 59.§.(2) bekezdésével.

A szülői oldal kezdeményezésére az Iskolaszék elfogadott egy kérdőívet, melyet minden szülőnek megküldtünk. A felméréssel szerettük volna megismerni a szülők véleményét az iskoláról, és elvárásait, javaslatait. Sajnos az április végén kiküldött közel 850 db kérdőív közül csak 69 db-t, vagyis 8 (nyolc) százalékot juttattak vissza a szülők a község háza előterében elhelyezett urnába. Ennél jóval többre számítottunk. Ennyiből veszélyes általános következtetést levonni, de a kapott válaszokat felhasználjuk további munkánk során.

A Pest Megye Közgyűlése által alapított Lajta László díjra egyhangúlag *Fekete László* tanár urat javasoltuk (az Oktatási Bizottsággal együtt). Ez a díj azon zenepedagógusnak adható, aki hosszú időn keresztül a zenei kultúra terjesztésében kiemelkedő tevékenységet folytatott.

A zeneiskola indításának lehetőségéről Seszták Sándor már tárgyalást folytatott Rónai Lajossal, az Aszódi Zeneiskola igazgatójával. Lehetőség van arra, hogy Turán kihelyezett tagozat működhessen. A zeneiskola kihelyezett tagozatának - alapos előkészítés utáni - megszervezését az Iskolaszék támogatja, de rendkívül fontosnak tartja az alapoktatás színvonalának növelését, az ének-zene oktatás presztízsének visszaállítását.

Több alkalommal is foglalkoztunk az Ifjúsági tagozattal. (Az itt tanuló fegyelmi problémáin kívül törvényességi kérdések is felforrósultak.) Az Iskolaszék egyhangúlag támogatta Erdélyi Ágnesnek, az iskola mb. igazgatójának a megoldásra kidolgozott javaslatát.

Foglalkoztunk a pedagógusok "F" kategóriába való sorolásának lehetőségével is. A téma fontossága miatt erre az ülésre meghívtuk Tóth István polgármester urat is, aki elismerte a jogos igényt, de a bizonytalan pénzügyi háttér miatt az önkormányzat nem tudja felvállalni. Elmondta, hogy tájékozódott a lehetőségekről azonban "mindenki arra figyelmeztet, hogy a jövő igen kemény lesz. A bért növelni csak a működési kiadások rovására lehet." Bár az Iskolaszék tagjai kompromisszumos javaslatokat is megfogalmaztak, az elhangzottakat tudomásul vették. Tóth István megemlítette, hogy bérkeretén belül gazdálkodhat az iskola, költségvetési megtakarításai átcsoportosíthatók erre a célra. Ha a megtakarítás tartós, akkor lehet az "F" kategóriát támogatni belőle.

Június 22-én, az Okt. és Kult. Bizottsággal együttesen tartott ülésünkön véleményeztük Erdélyi Ágnes megbízott iskola igazgatónak Képviselő-testület részére készített beszámolóját az iskola elmúlt tanévi munkájáról, valamint a következő tanév előkészületeiről.

Megvitatott a Bizottság által készített "Kulturális és közművelődési koncepció" iskolával foglalkozó részét, ez alapján alakítjuk ki hosszútávú stratégiánkat.

Értékeljük az Iskolaszék eddigi tevékenységét. Megállapíthatjuk, hogy a kezdeti nehézségeken túl vagyunk, működés- és döntésképes csapat áll össze. Megtettük az első lépéseket az iskola társadalmisítása fele. Az elmúlt négy hónap alatt két alkalommal kértük a szülők véleményét (igazgatói választás, kérdőív), több alkalommal volt közös megbeszélés az önkormányzat szakbizottságával, valamint az iskolai szakszervezetek vezetőivel. (Az iskolaszék 13 tagja közül 6 iskolai pedagógus.) Az iskolavezetést igyekeztük segíteni munkájában, sürgős ügyekben rendkívüli üléseket is tartottunk. A későbbiek folyamán szeretnénk ezt a gyakorlatot tovább fejleszteni és rendszeressé tenni a véleményvesztést. Az ülés végén megköszöntük Erdélyi Ágnesnek az elmúlt iskolai tanévben végzett vezetői munkáját, megbízatása június 30-ig szól, július 1-től Seszták Sándor tölti be az igazgatói munkakört.

Köles Tiborné az Iskolaszék elnöke

Sajnálhatja, aki nem nézte meg!

Galgamenti Népművészeti Napok 1994. -
"Csak tiszta forrásból"

Nevezett néprajzi kiállítás megrendezése Turán, június 19-én volt. A kézimunka-kiállítás igen színvonalasra sikerült, köszönhető ez a szervezőknek, a pályázóknak, és a kiállítás rendezőjének. A sok szép turai kézimunka mellett csodáloja voltam a kartali Lengyelné munkájának, aki első díjat kapott a galgahévízi Pélinével közösen. Mindkettőjük munkája szép volt, de a kartali munkára mégiscsak azt mondanám, hogy szemet gyönyörködtető, és szívet felemelő volt. Az a szép betlehem a csuhiból készült figurákkal - amit turai nyelven "dómán"-nak mondunk - ebből volt elkészítve minden egyes darab: a libapásztor lány és egy sereg liba, a Szent Család, az angyalok, a pásztorok és az állatok egyaránt. Szívem szerint egyenként felsorolnám minden egyes darabját, mert úgy megragadott az egésznek a szépsége, hogy most is szemem előtt látom őket, oly nagy volt a varázsa, nem tudok tőle szabadulni. A búzakoszorú is szép volt, benne a magyar koronával.

Pélinének is szépek voltak a kézimunkái, de nekem személy szerint a Máriás-lány és a hévízi menyecske tetszett a legjobban.

Annak a 17 éves fiatalembernek a turai kastélyról készített makettje oly eredeti volt, hogy nem bírt betelni az ember vele. Én legalábbis úgy éreztem, mivel kétszer is megnéztem a kiállítást.

Szándékosan hagytam a turai kézimunkákat utoljára, mert az illem úgy diktálja: vendégeké az elsőbbség. Nagyon tetszett a turaiak kézimunkája is, annál is inkább, mert ráillett a "Tiszta forrásból" való elnevezés mindegyikre. Dicséretet érdemel minden egyes pályázó. Én magam is részt vettem a pályázaton. A turai babák is szépek voltak, csak hagytak egy kis kívánni valót maguk után, gondolom, hogy ezt mások is észrevették. No de ki az az ember, aki még életébe nem követett el hibát? Ilyen nem volt, és nem is lesz.

Mindezekon felül azt mondanám: szép volt, jó volt, de lehetett volna még ettől több kézimunka is. Hiszem, hogy Turán nagyon sok kézimunkázni szerető asszony és leány van, akik részt vehettek volna a pályázaton. Annak reményében fejezem be írásomat, hogy a legközelebbi kiállításunk még gazdagabb lesz.

Köszönet érte a szervezőknek és az elkészítőknek egyaránt.

*A turai kézimunkák
szépségükkel bizonyítják
készítőjük nagyon pontos,
a hagyomány igen fontos.*

*Pályázaton hogy részt vettünk,
egy pár díjat meg is nyertünk,
szerénységből nem említjük,
Vendégeinket dicsérjük.*

Szilágyi Gáborné
a Falumúzeum gondnoka

Az életkristály

*Mottó: Tápláld testedet egy darabig
kiszolgál. Tápláld a géneket, 100-200
évig is kiszolgálhatnak.*

Korunk népbetegsége az érrendszer megbetegedése, a magas vérnyomás, a magas koleszterinszint, a szívinfarktus.

Talán ezért fontos, hogy beszéljünk és megismerjük a természetes gyógymódokat, az öngyógyítás határait, az új és újabb gyógyszereket, gyógyteákat és gyógykészítményeket. Mostani legújabb készítmény az USA-ban kifejlesztett, többévtizedes kutatómunka eredménye az "Életkristály". A felfaláló, Dr. George Merkl, olyan felfedezéssel gazdagította világunkat, amely egy nagyon fontos mérföldkő a molekuláris biológia területén. A készítmény biogyümölcsök, növények speciális eljárással készült kivonata. Kizárólag természetes anyagokat tartalmaz, így káros mellékhatása nincs.

Az oldat közvetlenül táplálja sejtjeinket, azokat energiához juttatja, így optimális hatásfokkal képesek működni. A szer összetevői révén képesek a vizet depolarizálni, ezért általa oldhatóvá lesznek a zsírok, a koleszterin. Az erek falára évek, évtizedek alatt lerakódott koleszterint képes leoldani. Így, mint egy kéményseprő, kitakarítja az ereket, artériákat, arteriolákat, kapillárisokat. Az így kitakarított erek lehetővé teszik a vérkeringés optimális működését, biztosítva az energia eljutását minden egyes sejthez. Ez által csökkent a szívinfarktus, agyvérzés, érelmeszesedés, érszűkület előfordulásának veszélye.

Kiváló hatással bír még cukorbetegség esetén is, de még jelentős eredményeket értek el más betegségek kezelése esetén is.

Amennyiben e rövid kis cikkben sikerült az érdeklődésüket felkelteni, akkor részletesebb felvilágosítást a gyógynövény szaküzletben szívesen megadjuk.

Kovács Mihályné

JUNIÁLIS '94

A már hagyományosnak számító Juniális (Turai Szabad-ságnapok) az idén július 19-én került megrendezésre a Piac téren a Vigyázó Kör szervezésében. A gyönyörű nyári vasárnap délutánján lassan gyülekeztek a nézők, de a műsorkezdéskor már szép számmal voltak jelen.

A két műsorvezető, Király Boglárka és Lajos Lilla nyitotta meg az ünnepi programot. Elsőként a Hajdú István vezette gyermek népi táncsoport lépett a színpadra. Őket a Nyugdíjas Klub dalköre követte, élükön Kuti Mihálynéval, Teri nénivel. Lukács Józsefné versmondása is igen nagy sikert aratott. Gyermekballet is helyet kapott a műsorban. nagyon szépen táncoltak a kislányok, a csoportot Németh Mariann irányítja. Gólya Ágnes pedig a furulyáját szólaltatta meg a közönség előtt. Ezután következett a Sára Ferenc vezette Kékszivárvány együttes, akik igen színvonalas műsort adtak elő. Ezt követően Tóth István polgármester köszöntötte az ünnepség diszvendégeit, a szlovákiai Jászó vezetőit, élükön Mészáros István polgármesterrel. Rövid technikai szünet után a Csányi duó csillogtatta meg zenei tudását, sajnos rövid ideig élvezhette a csodálatos muzsikájukat a piac téren egyre növekvő számú nézőserege.

Gyöngyösről érkezett a Vidróczki Népi együttes, s közel egy óras műsor keretében szemet gyönyörködtető és vérpezsdítő táncokat mutatott be. A függetlenségre való rövid emlékezés és a Himnusz eléneklése után óriási üdvrivalgással megérkeztek a turai labdarúgók, egy nagy teherautó platóján a szurkolókkal együtt. Lehetett is nagy az örömeik, hisz megnyerték a bajnokságot. Hasonlóan eredményesek voltak a fiatalabb játékosok is. A csapatok méltó fogadtatásban részesültek, Tóth M. Imre név szerint hívta a játékosokat az érmeik és oklevelek átvételéhez, amelyhez külön gratuláltak a labdarúgó szövetség és község képviselői. A téren közel háromezres nézősereg tapsa kísérte a játékosok díjátételét.

A rendezvény következő nagy eseménye a tombolahúzás volt, ahol italok, csemegék, fényképalbum, fényképezőgép került kisorsolásra, majd a fődíj: egy parabola antenna.

A tombola ajándékainak megvásárlását a turai Galgamenti Szövetkezet és Brendimpex Kft. támogatta, és természetesen a Vigyázó Kör. A tombola sorsolást követően elkezdődött a hajnalig tartó "utcabál". Szólt a zene, mulatóskedvűek ropták a táncot, a fáradtabbak egy-egy sör mellett hallgatták a zenét.

Köszönet minden szereplőnek, közreműködőnek, azoknak, akik segítettek az előkészítésben, a szervezésében, lebonyolításában. Külön köszönet a hangosításért, amely révén az egész téren élvezhető volt a műsor.

A rendezvény sikerét bizonyítja a Piac téren összesereglett közel háromezres turai polgár jó hangulata. Szükség van az ilyen rendezvényekre, az önfeléd vidám ünneplésre. Remélem jövőre ismét találkozunk.

Pásztor László

KÖZLEMÉNY

A Vigyázó Kör (Egyesület Turáért) köszönetet mond mindazoknak, akik közreműködtek a JUNIÁLIS sikeres lebonyolításában.

Külön köszönetet:

- minden szereplőnek, együttesnek;
- Király Boglárkának és Lajos Lillának a műsorvezetésért;
- Sára Istvánnak és fiainak az igényes hangosításért;
- a MESZ dolgozóinak a színpad elkészítéséért;
- az óvónőknek, hogy megrendezték az aszfaltrajzolóversenyt és külön foglalkoztak a gyerekekkel;
- Kis Andrásnak a szervezésért;
- a Galgamenti Szövetkezet és Brendimpex Kft. tombolához nyújtott támogatásáért;

- a piactéri vállalkozók (Gólya Z., Csányi E.) a rendezvény anyagi támogatásáért;

- a környékbeli lakóknak megértésükért és türelmükért.

Örömmel üdvözöltük a jászói vendégeinket, köszönjük, hogy megtiszteltek bennünket a jelenlétükkel.

Gratulálunk a bajnokságot nyert turai sportolóknak és további sok sikert kívánunk.

A Vigyázó Kör nevében:

Kálna Tibor
elnökségi tag

Kuti István
gazd. vezető

A község vagyona 1990. évben 99,7 mFt volt, ma 220 mFt-ról számol be.

A telefonhálózat építése ügyéről ad tájékoztatást. A DIGITEL 2001 RT. elnyerte a koncessziós pályázatot (8 milliárd forintos beruházásról van szó). Folyik a község határában lévő Neszür területen 20 parcella földhivatali rendezése. Ezeket a területeket az önkormányzat szeretné összevonni. Néhány magántulajdon van ezen a részen, a lakosság segítségét kéri olyan formában, hogy a területeket átengednék, melyért azonos nagyságban, közel azonos területen egy másik területet biztosítana az önkormányzat. Megértést kér a lakosságtól az egyeztetések lefolytatása érdekében.

A kastélyról adott tájékoztatóban elmondta, hogy idegen kézbe került. A tulajdonos szállodát és lerakatot tervezett az épületben. A helyreállítást még nem kezdte el. Balesetveszélyes az épület, kéri a lakosságot, hogy intse a gyermekeket, ne menjenek oda. A műemlékvédelem érdekében a törvények kisajátítást tesznek lehetővé. A hatóságok segítségét kéri a hivatal az ügyben.

A melegvíz ügyében annyi történt az elmúlt időszakban, hogy a kutat visszakapta az önkormányzat tulajdonba.

Tájékoztatta a lakókat, hogy a Tabán úti iskola átadása folyamatban van az egyháznak. Az iskolának ezt az épületet pótolni kell.

Ugyancsak szükséges az iskola részére sportcsarnokot építeni. Bizik abban, hogy a képviselőtestület vállalja továbbra is ezt a nehéz feladatot.

Köszönetét fejezte ki a Vigyázó Kör tagjainak az ünnepségek megszervezéséért, valamennyi szervezetnek (ÁFÉSZ, Tsz. Takarékok, stb.) a jó együttműködésért. Megköszönte a hivatal munkatársainak segítő munkáját.

Átadta a szót Dolányi Mihály alpolgármesternek, hogy ismeresse a szennyvíztisztító és csatornahálózat építéséről a fejleményeket.

Az alpolgármester elmondta, hogy több lakossági fórum megtartására került sor a tanácsteremben, ahol tájékoztatást kaptak az állampolgárok a szennyvízprogramról. Január végére közel 1700-ra nőtt az igénylők száma. A beruházás Galgahévízzel közösen lesz elvégezve.

Május 17-én megalakult a Galgahévíz-Tura Csatornamű Társulat. A társulat kedvezményes hitelt vehet igénybe, ami 10 év alatt törleszhető havi 500 Ft-tal. Az a személy, aki egy összegben fizeti be a közműfejlesztési díjat, 15%-át visszakapja.

A szennyvíztisztító és a csatornahálózat megépítésére pályázat került kiírásra. A tisztító megépítésére benyújtott pályázatok közül a képviselőtestület az AKWI-PATENT pályázatát, a csatornahálózatra pedig a KÖZMŰ TEAM KFT pályázatát jelölte meg nyertesként. Galgahévízzel közösen együttműködve folyik a munka. A két község csatornahálózatának befejezési határideje 1996. június 30-a.

1996. november végéig a tisztítóra 4-500 ház szennyvizét rá kell kötni, mert a próbaüzemet meg kell csinálni.

Ezek után Kis Miklós a szövetkezet elnöke kért szót. Elmondta, felsorolni is sok mennyi minden történt a 4 évben Turán.

Megköszönte, hogy a temetőszövetkezet családias háttérrel kapott a hivataltól és hogy segítségére volt. Reméli, hogy a képviselőtestület ugyanez lesz a választás után is.

J:P

ANYAKÖNYVI ADATOK**Születés:**

Baranyi Bálint	(1994. 05. 16)
Dusa Bernadett	(1994. 05. 14)
Karé Adrienn	(1994. 06. 02)
Kukor Lilla	(1994. 04. 24)
Nagy Dóra	(1994. 05. 29)
Radics Richárd	(1994. 05. 22)
Szabadka Dávid János	(1994. 05. 12)
Szenási Tamás	(1994. 05. 26)

Házasságkötés:

Harangozó Lajos - Rózsfalvi Mária
Lajkó Zoltán - Erdélyi Erzsébet Katalin

Halálozás:

Dolányi Péter (80 éves) Tura, Arany J. út 38.
Hartmann Jánosné sz.: Köles Rozália (58 éves) Tura,
Szent J. sor 16.
Sallai László (41 éves) Tura, Vörösmarty út 31.
Tóth-Máté József (68 éves) Tura, Iskola út 59.
Veres József (61 éves) Tura, Vörösmarty út 9/a.
Zsiga Péterné sz.: Morvai Mária (83 éves) Tura,
Damjanich út 26.

Névnepok

Július: 22 Magdolna	6 Berta Bettina
23 Lenke	7 Ibolya
24 Kinga, Kincső	8 László
25 Kristóf, Jakab	9 Emőd
26. Anna, Anikó	10 Lőrinc
27. Olga	11 Zsuzsanna, Tiborc
28. Szabolcs	12 Klára
29. Márta, Flóra	13 Ipoly
30. Judit	14 Marcell
31. Oszkár	15 Mária
	16 Ábrahám
Augusztus: 1 Boglárka	17 Jácint
2 Lehel	18 Ilona
3. Hermína	19 Huba
4. Dominika, Domonkos	
5. Krisztina	

A Galga mente Kulturális és Idegenforgalmi
Közalapítvány Kuratóriuma
pályázatot hirdet
a létrehozandó Galga mente Expo-iroda vezetésére
(Szekhelye: Petőfi Múzeum, Aszód, Szontágh lépcső 2.)

Pályázati feltételek:

- szakirányú végzettség,
- legalább egy nyugati nyelv tárgyalóképes ismerete

Pályázathoz csatolni kell:

- önéletrajzot,
- az iskolai végzettséget és a nyelvismeretet igazoló okiratok másolatát,
- elképzelések a 22 település kulturális és idegenforgalmi tevékenységének koordinálására, a Galga mente EXPO menedzselésére.

Bérezés: megegyezés szerint

Pályázat beadásának határideje: 1994. augusztus 15
Előzetesen további információ kérhető, illetve a pályázat leadható Gódor András polgármesternél, a Kuratórium Elnökénél. (Cím: Polgármesteri Hivatal 2118. Dány, Pesti út 1. Telefon: 28-320-191)

Vállalkozók Figyelem!

Azon magánvállalkozók, akik az adótörzsszámukat a Polgármesteri Hivatalnál nem jelentették be, **mielőbb tegyenek eleget kötelezettségüknek.**
(Bejelentés helye: Polgármesteri Hivatal 4-es iroda)

Értesítjük a lakosságot, hogy 1994-ben a TUDÓSZÜRÉS július 25-től augusztus 18-ig lesz a MŰVELŐDÉSI HÁZBAN.

Tudószűrés rendje: hétfő, kedd : 13-19 óráig
szerda, csütörtök, péntek : 08-14 óráig

Kérünk mindenkit, hogy saját érdekében jelenjen meg a vizsgálaton.

Szennyvízprogram**Kedves Olvasónk!**

Engedjék meg, hogy egy téves időpontközlésünket pontosítsam.

Az előző számunkban tájékoztattuk Önöket a lehetőségekről ill. határidőkről. A cikk azon részét ismételtelen leközzöljük, természetesen pontosítva:

Az érdekeltségi egység - mint fizetési kötelezettség- magánszemélyek esetén 60.000 Ft., jogi személyeknél 90.000-Ft. Mivel a lakosság részéről többször felmerült, hogy esetleges egyösszegű befizetés esetén lehet-e kevesebbet fizetni, megvizsgáltuk ezt a kérdést is. A küldöttgyűlés 11/1994. számú határozata értelmében: aki a közműfejlesztési hozzájárulást 1994. december 31-ig egyösszegben befizeti, annak 50.000 Ft-ot kell fizetnie

Elnézést kérünk az előző számban történt téves időpontközlés miatt.

Aktuális témák: a szennyvízprogram elindult a gyakorlati megvalósulás útján. Folynak az előkészületi munkák a tisztítóval kapcsolatban, valamint elindult a gyakorlati kivitelezés a szennyvízgerincvezeték építésének. Közben intézzük a pénzügyi hiteleket is. Rövid időn belül rendelkezésre fog állni az a befizetési csekk, melyeket Önöknek fogunk továbbítani, melyen a havi befizetések történnek. (500 Ft./hó, 10 év időtartam.)

Befejezésül ismételtelen tájékoztatom Önöket, hogy lehetőség van még további jelentkezők fogadására.

Jelentkezés helye: Tura Polgármesteri Hivatal 16-os iroda.

Köszönöm figyelmüket, tisztelettel:

Dolányi Mihály I.B. Elnök

A Turai Hírlap vásárlási helyei:

Nagyközségi Könyvtár, Posta, Vasúti élelmiszer üzlet, Piac tér (Átsné), Takarékszövetkezet, Vasúti hírlapárus, Éliás Zoltán Tura, Petőfi tér 7. Mini Presszó (Honvéd utca), Sláger ABC (Zsamboki út), Pékség

Turai Hírlap -közeleli Havilap-
Kiadja a Turai Polgármesteri Hivatal
Felelős kiadó: Tóth István polgármester
Megbízott szerk.: B. S.
4.évfolyam 3.szám
Nytsz.: B/BHF/567/P/91.

Levél cím: Polgármesteri Hivatal, 2194. Tura
Készült: 500 példányban a RO-LA Kft. nyomda
üzemében Valkón

Felelős vezető: Rózsavölgyi Sándor